

استفاده بهینه از توان مصالح در مقاطع بتن مسلح

فرود مهراب پور^{1*}، کیوان رامین²

- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران - سازه (دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات کرمانشاه، گروه مهندسی عمران سازه، کرمانشاه، ایران)
foroodmehrabpour@gmail.com

- عضو هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت مهندسین مشاور آیسان دیسمان (دپارتمان سازه، واحد ۱۰، مجتمع اداری بوستان، سعدی، کرمانشاه، ایران)

aisandisman.co@gmail.com

چکیده

در طراحی مقاطع بتن مسلح، متغیرهای وجود دارند که حتی در آینه نامه های معتبر دنیا کمتر مورد توجه قرار گرفته اند. این ساده سازی ها اگرچه قابل قبول، اما با رفتار واقعی این اعضا فاصله بسیار دارند؛ و در مناطقی با لرزه خیزی شدید، که ناگزیر شکل پذیری زیاد مقاطع مورد نیاز می باشد، اثرات آنها ظاهر شده و عملکرد سازه را به طور غیر قابل پیش بینی مختلف می کنند، که در عمل فروپاشی ترد سازه ها، به طور گستردگی در پی خواهد داشت.

اما امروزه با توجه به تغییر نگرش، امکانات گستردگی نرم افزاری و سخت افزاری، توجه به اندرکنش خمش و برش (که در آینه نامه های طراحی کنونی به صورت مستقل فرض می شوند)، افزایش سطح استانداردها، توجه هر چه بیشتر به طرح اقتصادی، خصوصاً افزایش مقاومت بتن های مصرفی و . . . در نظر گرفتن این پارامترها جهت استفاده بیشتر از توان مصالح مصرفی، منطقی به نظر می رسد. در این راستا به وسیله نرم افزار المان محدود انسیس به عنوان جایگزینی دقیق و ارزان تر برای روش های آزمایشگاهی به بررسی تعدادی از این پارامترها خواهیم پرداخت.

واژه های کلیدی: طرح اقتصادی مقاطع، اعضاي بتن مسلح، اندرکنش برش و خمش، تحلیل المان محدود

۱- مقدمه

در هر ناحیه ای از اعضای خمی که تغییرات لنگر خمی وجود داشته باشد، برش هم به صورت مشتق لنگر خمی در طول عضو ظاهر می شود. در تیرها معمولاً طراحی اولیه مقطع بر اساس خمش انجام می گیرد. پس از تعیین ابعاد و فولاد گذاری خمی، مقطع تیر از نظر مقاومت در برابر برش نیز مورد بررسی قرار گرفته و فولاد های مناسب جهت مقاومت در مقابله نیروی برشی در مقطع تعیین می شوند. در یک عضو خمی بتن آرمه اگر مقطع به صورت کم فولاد طراحی گردد، عضو شکل پذیر عمل می کند. به این مفهوم که قبل از شکست نهایی، تغییر شکل خمی قابل توجهی (بدون افزایش محسوس در میزان باربری) در عضو حاصل می شود که این تغییر شکل بزرگ، هشداری برای یک شکست خمی قریب الوقوع تلقی می گردد. با این وجود شکست برشی در یک مقطع بتن آرمه تقریباً همیشه به صورت ترد، ناگهانی و بدون هشدار قبلی، و یا با ظهور آنکه آثار شکست به صورت زودرس رخ می دهد. به همین دلیل معمولاً با